

Szerkesztési iroda:

Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intéendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. ::: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeeskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 113. szám.

Hétfő, május 19.

Egy havi közigazgatás.

A vármegyei közigazgatási bizottságból.

Nagybeeskerek, máj. 19.

Torontálvármegye közigazgatási bi-
zottsága dr. Dellimanic Lajos fő-
ispán elnöklésével szombaton tartotta má-
jus havi rendes ülését.

Az ülésen jelen voltak: Jankó Ágost-
on alispán, dr. Vinczehidy Ernő m. fő-
jegyző, Kéler Ákos m. főügyész, dr.
Haidegger Lajos m. főorvos, Bogcha Már-
ton helyettes árvaszéki elnök, Vámos Ig-
nác műszaki tanácsos, Pál Alfréd pénz-
ügyigazgató-helyettes, Grézlo János kir.
tanfelügyelő, dr. Kovács Rókus kir.
ügyész, Axmann János kir. főállatorvos,
dr. Gyertyánffy László, Steinitzer Géza
bizottsági tagok, Bielek Antal, Rigó Ist-
ván, Szilágyi Albert, Farkas Vince, dr.
Baár Jenő, dr. Horváth Kálmán és dr.
Csiky László előadók.

Az ülésen a szakelőadók az elmúlt hó-
napról a következő jelentéseikkel számol-
tak be:

Az adóügyek.

Pál Alfréd pénzügyigazgató-helyet-
tes havi jelentésében a következőket adta
elő:

Torontálvármegye, mint törvényha-
tóság területén állami egyenes adóban: a)
megállapított tartozás 6.253.607 K 65 f,
b) befizetés 1.597.743 K 28 f. Hátralék
4.655.864 K 37 f, vagyis az osztartozásnak
74%-a. A folyó évi április havi befizetés
30.305 K 42 fillérrel nagyobb, ellenben át-
lagosan a folyó évi január—április havi
befizetés 8444 koronával kisebb mint a
mult év hasonló időszakában teljesített be-
fizetés volt. Hadmentességi díjban: a)
megállapított tartozás 171.637 K 96 f, b)
befizetés 10.608 K 74 f, hátralék 161.029 K
22 f, vagyis az osztartozás 95%-a. A f.
évi április havi befizetés 2008 K 73 fillér-
rel, a január—április havi befizetés pedig
átlag 12.591 K 34 fillérrel kisebb mint a
mult év hasonló időszakában teljesített be-
fizetés volt. A pénzügyigazgatóság a folyó
évi április hóban 37 esetben ideiglenes
házaadamentességet, 32 esetben pedig fi-
zetési halasztást engedélyezett.

A népoktatásról.

Grézlo János kir. tanfelügyelő a
következőket jelentette:

Személyesen meglátogattam a módosi
magán polgári és róm. kath. elemi iskolát,
a zichyfalvai és nagygyáji áll. elemi iskolá-
kat és óvodákat, a helybeli zárdai róm.
kath. és a Messinger-féle polg. és elemi
leányiskolákat. Több kiszállást eszközöl-
tem iskolaszervezés és építési ügyekben.

Szabó Bertalan kir. s. tanfelügyelő
meglátogatta a zombolyai állami elemi is-
kolát 20 tanteremmel, az állami óvodát 5
tanteremmel, a gazd. ism. iskolát 5 tan-
teremmel, az iparostanonciskolát 8 tan-
teremmel és a Jesuleumi r. k. leányiskolát
2 tanteremmel, a szenthuberti községi is-
kolát 3 tanteremmel, a lázárföldi állami is-
kolát 4 tanteremmel, az ernőházai községi
iskolát 4 tanteremmel és a községi óvodát
1 tanteremmel, a magyarcsérnyei zárdai is-
kolát 2 tanteremmel, a róm. kath. fiúiskolát
3 tanteremmel és a községi óvodát 1 tan-
teremmel, a garabosi községi iskolát 4 tan-
teremmel és a községi óvodát 1 tanterem-
mel, a csatádi községi iskolát 4 tanterem-
mel és a községi óvodát 1 tanteremmel, a
nagyörszi községi iskolát 5 tanteremmel és
a községi óvodát 1 tanteremmel, a
billédi községi iskolát 8 tanteremmel és a
községi óvodát 1 tanteremmel, a sándor-
házi községi iskolát 3 tanteremmel és a
községi óvodát 1 tanteremmel, a szent-
borbálai községi iskolát 2 tanteremmel, a

károlyligeti községi iskolát 1 tanterem-
mel, a kunszöllősi róm. kath. iskolát 1
tanteremmel, a nagykomlói róm. kath. is-
kolát 2 tanteremmel és a zárdai iskolát 3
tanteremmel, a kisörszi községi iskolát 3
tanteremmel, a vizesdi róm. kath. iskolát 3
tanteremmel, a kiskomlói róm. kath. is-
kolát 3 tanteremmel, a németcsérnyei róm.
kath. iskolát 2 tanteremmel és a zárdai
róm. kath. iskolát 3 tanteremmel.

Cseréi Gyula kir. s. tanfelügyelő meg-
látogatta az oroslámosi állami iskolát és a
községi óvodát, az óbébi állami és gör. kel.
román hitfelekezeti iskolát, a kübekházi
állami iskolát és az óvodát, a magyar-
majdáni és rábéli állami iskolát, a szanádi
róm. kath., a gk. szerb hitf. iskolát és az
állami óvodát, a csókai bel- és külterületi
állami, a róm. kath. és gör. kel. szerb hit-
felekezeti iskolát, a tiszasszentmiklósi róm.
kath., az ág. ev., a gör. kel. szerb hitfele-
kezeti iskolát, a tiszasszentmiklósi róm.
kath., az ág. ev., a gör. kel. szerb hitfele-
kezeti iskolát és a községi óvodát, a hód-
gyházi állami iskolát, a szajáni róm.
kath. iskolát, a náköfalvai községi, róm.
kath. hitf. iskolát, a máriaföldei és a
teremi áll. iskolát, összesen 56 tanterem-
mel.

Várady Dezső kir. s. tanfelügyelő
meglátogatta az öregfalui állami 1 és gör.
kel. román hitf. iskolát 1 tanteremmel, az
ujvári községi iskolát 4 tanteremmel, az
aurélházi községi iskolát 2 tanteremmel
és az állami óvodát 1 tanteremmel, a val-
kányi állami iskolát 2 tanteremmel, a ref.
iskolát 1 tanteremmel, a gör. kel. román
hitf. iskolát 3 tanteremmel, a kocsóháti
pusztai 1 tanteremmel, az imrepusztai 1
tanteremmel, az óbessenyői állami iskolát
10 tanteremmel, az állami óvodát 2 tan-
teremmel, a nagyszentmiklósi állami is-
kolát 8 tanteremmel, a gör. kel. román hitf.
3, a görög keleti szerb hitfelekezeti 2 és a
zárdai róm. kath. iskolát 5 tanteremmel,
a németcszentmiklósi róm. kath. iskolát
3 tanteremmel, a gör. kath. iskolát 1 tan-
teremmel, a keglevicházai állami iskolát
2 tanteremmel, a bolgártelepi állami is-
kolát 2 tanteremmel, a párdányi községi is-
kolát 1 tanteremmel és a pusztaporgányi
róm. kath. iskolát 1 tanteremmel.

Fejes Kálmán kir. s. tanfelügyelő
meglátogatta a nagybeeskereki fiú- és
leány-iparostanonciskolát.

Vallás- és közoktatásügyi m. kir. mi-
niszter ur Pathy Margit magyarszentmi-
hályi és Fejess Ilonka majláthfalvai áll. el.
iskolai tanítónőket kölesönösen és Kará-
csönyiné Stepienka Ilona rezsőházai ál-
lami óvónőt a petrilla-bányatelepi állami
óvodához áthelyezte.

Az utügyek.

Vámos Ignác műszaki tanácsos je-
lentése az utügyekről így hangzik:

A vármegye területén átvonuló állami
közutak kielégítő karban vannak. Ugyan-
azt jelenthetem a trvh. közutak kiépített
szakaszairól is, a kiépítetlen szakaszok pe-
dig ez időben teljesen járhatók. Az ut-
adó természetbeni lezolgáltatásra kötelezet-
tek az elmúlt hóban 290 kéznapszámot
dolgoztak le. A kereskedelemügyi m. kir.
miniszter ur 90727—I. A. 1912. számú ren-
deletével Löwy Ignác kir. s. mérnököt a
sátorlajuhelyi államépítészeti hivatalhoz
helyezte át, annak helyére pedig a nagy-
beeskereki m. kir. államépítészeti hivatal-
hoz Varga Polyák János kir. s. mérnök
osztott be. A ferdinándfalvai pályá-
udvaron működő postai ügynökség folyó
évi május hó 1-én postahivatallá lett át-
alakítva. A posta- és táviratszolgálat el-
len panasz nem merült fel.

Az egészségügy.

Dr. Haidegger Lajos a vármegye
közegészségügyéről a következőket jelen-
tette:

Torontálvármegye közegészségügyi
viszonyai a most mult április havában ked-

vezők voltak. Hevenyfertőző betegségek
bejelentettek: 24 vörheny, 1 hasihagymáz,
19 difteritisz, 32 kanyaró és 11 járv. fül-
tőmirigylob betegedési esetek. Iskolák be-
zárattak Kanak községben vörheny és
Nagykikindán a r. kath. népiskola dif-
teritisz miatt. Óvodák: Araes és Törökbe-
csén kanyaró miatt rövid időre bezárattak.

Egyben felemlíti, hogy Alibunáron és
Perjámoson egy-egy okleveles szülész nő
telepedett le.

Az állategészségügy.

Axmann János kir. főállatorvos az
állategészségügyről a következőkben szá-
mol be:

A vármegye területén folyamatban
lévő takonykórtás közben Törökbecse
község loállománya (719 drb) lett elsőszben
malleimnal kezelve, melynek eredménye-
képp 40 lovat ki kellett irtani, amelyen a
boncolás alkalmával a takonykórt meg-
állapították. A ragadós állati betegségek
közül föllépett takonykór 5, rühkór 7, lép-
fene 14, sertésorbáné 1, sertésvész 3, ve-
szettség 9, ivarszervi hólyagos kiütés 4,
juhhimlő 1 községben, megszünt takony-
kór 8, rühkór 1, lép-fene 5, sertésvész 3,
veszettség 5 községben.

Miután még dr. Kovács Rókus kir.
ügyész a börtönügyekről, Bogcha Már-
ton árvaszéki helyettes elnök az árva-
ügyekről számol be, több felebbezett ügyet
intézett el a bizottság s ezzel az ülés véget
ért.

A törökbecsei választás.

A munkapárt győzelme. — Ivánovics
Iván képviselő.

Nagybeeskerek, máj. 19.

Szombaton folyt le a dr. Bogdán
Zsivkó halálával megüresedett törökbecsei
mandátumra a képviselőválasztás a választó-
kerület székhelyén, Törökbecsén.

A választás elé nagy érdeklődéssel te-
kintettek, mert a kerületben igen erősen
van képviselve a szerb radikális párt, a
melylyel most a szövetkezett ellenzék
hozzáméltóan egy követ fúj. A szerb radi-
kálisok, a szövetkezett ellenzékkel hetek
óta heves agitációt fejtettek ki a kerület-
ben s a szövetkezett ellenzék sok vezére
közül az egyik, Lovász Márton Justh-
párti képviselő személyesen is élénk részt
vett az agitációban.

Az agitáció azonban hajótörést szen-
vedett szerbjeink józanságán és érettsé-
gén, amelylyel kellőképpen értékelni tud-
ják azt a nagy különbséget, amely a kétes
értékű üres jelszavak és a komoly munka
között van s így nagy tömegekben lekesen
csoportosultak a nemzeti munkapárt jelölt-
jének zászlaja körül.

Már a délelőtti órákban kitünt, hogy a
szövetkezett ellenzék és radikális szerbek
elvesztették a talajt s a nemzeti munka-
párt jelöltje Ivánovics Iván kezdettől
fogva nagy többséggel vezetett s ez a
többség végig imponáló sulyban növeke-
dett, úgy hogy este hét órára, mire a vá-
lasztás véget ért, Ivánovics Iván a
munkapárt jelöltje 960 szótöbbséget ka-
pott.

Ivánovics Ivánra a leadott 2196
szavazat közül ugyanis 1568, dr. Manoj-
lovics János szerb radikálisra pedig
608 szavazat esett.

Dr. Pollák Győző választási elnök, aki a választást mintaszerű gondnal és komolysággal vezette, nagy lelkesedés közben hirdette ki az eredményt, amely ily fényes győzelmet nyújtott a nemzeti munkapártnak, impozáns bizalommal tüntetve a kormány programja iránt.

Maga az egész választási aktus is a legteljesebb rendben és nyugalommal folyt le s a legcsekélyebb incidens sem zavarta meg, ami ismét szerb ajku polgártársaink komolyságát és józanságát bizonyítja, a melylyel díeséretre méltó követendő példát nyújtottak mindenkinek a törökbecsei választással.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Május 19.

Barométer súlyed 751.9. Délután 1.38 órakor hőmérő 24.2 C°. Hőmérséklet: maximum 18-ikán 27.5 C°. min. ma reggel 13.0 C°. Csapadék: 1.5 mm. Felhőzet: Cu3. Szélirány és erősség: SW3. Jósolat a következő 24 órára: Változóköny, enyhe, sok helyütt espadék, zivatarok.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; espadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet Ci = fűrtösfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = báránvfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, S = nagy vihar.

— **Személyi hír.** Dr. Dellimanies Lajos főispán tegnap délelőtt hivatalos ügyekben néhány napi tartózkodásra Budapestre utazott.

Ugyancsak néhány napra Budapestre utazott Jankó Ágoston alispán is.

— **A bíróság köréből.** A szegedi kir. ítélőtábla elnöke a nagykikindai kir. törvényszékhez az esküdtbírók elnökévé Racsóv Lehel kir. tvszéki elnököt, helyettesének Békefy Iván kir. tvszéki bíró jelölté ki.

Iglói Szontágh Hugó királyi ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott nagykikindai kir. tvszéki bíró és Krasznay Győző nagykikindai kir. törvényszéki bíró saját kérelmekre nyugdíjaztattak.

— **A jövő havi közg. bizottsági ülés.** A vármegye közg. bizottsága június havi rendes ülését, a vármegye főispánja a legutóbbi ülésen június hó 9-ére tűzte ki.

— **Utóállítás.** Holnap, május 20-án a Rezsó-latkanyában utóállítás lesz. Az utóállítás délelőtt 9 órakor kezdődik.

— **A honvédtartalékosok leszereltek.** A nagybecskereki honvédkaszárnyában ma valóságos örömmünnepe volt. Megjött ugyanis a parancsolat, amely a kivételes szolgálatra behívott tartalékosokat és a háborús idők miatt a kiképzés után benn tartott póttartalékosokat elbocsátja. A tartalékosok, akiknek 80 százaléka családfenntartó, természetesen boldog örömmel rakták el a cökmököt, a fegyvert, a mundaert s most hosszú távollét után ismét hazatérnek övéikhez, akik annyit reszketek értük és olyan sokat nélkülöztek a kenyérkereső hián. Mintegy 300 tartalékos és póttartalékos szerelt ma le a nagybecskereki honvédkaszárnyában, amelynek már régóta nem volt ilyen örömnappja, mint ma.

— **A Hadastyán Egylet erdei mulatása.** A nagybecskereki Hadastyán Egylet június 1-én, vasárnap délután egy nagyobb szabású erdei mulatságot rendez. A rendezőség a plakátokon ad majd bővebb értesítést a mulatságról.

— **Uj gazdakör.** Mint Billédről jelentik, Thöresz Jakab községi jegyző buzgólkodására ott új gazdakör alakult meg, mely a megyei gazdasági egyesület fiókját képezi. Az alakuláson megjelent a gazdasági egyesület részéről Kaufmann István titkár, aki hosszabb előadásban ismertette a gazdakörök céljait és feladatait. Miután elfogadták az alapszabályokat, megejtették a választásokat. Elnök lett Bier János, alelnök Schmidt Ádám, pénztáros Szlavik Adám, jegyző Rieder János, választmányi tagok: Werhof Aladar, Hehn Péter, Gilde Frigyes, Braun János és Glas János.

— **Meteor az időről.** Meteor május hónap hátralevő részére és június hónapra a következő időt jósolja: Májusban kiadobb espadék még 16-át követőleg várható, míg 20-ika után ismét inkább a szárazabb jelleg fejlődik ki. 23-ika hűvös vagy szeles jellegű időt hoz. Május vége szeles jelleggel fog záródni, amidőn ez alkalommal aacsonyabb hőmérséklet is érvényesülhet. Május hó változása napjai: 20., 23., 28., 31-ere esnek. Június havának változása napjai: 1., 2., 4., 10., 11., 18., 20., 25., 26., 29., 30-ra esnek. Június eleje meleg, száraz, 10-ike körül espadékos, 20-ika körül zivataros vagy viharos, amidőn jégesők is valószínűek. Vége meleg, száraz jelleggel. Tehát elég kedvező időjárassal.

— **A verseczi zászlószentelés.** A Verseczi Magyar Dalkör 10 éves fennállása alkalmából pünkösdi vasárnapján fényes ünnep keretében avatta fel zászlóját. A minden tekintetben kitünően sikerült ünnepet részt vett a verseczi intelligenciának színe-java. Ott volt Versecz városának sorsát annyira szívén viselő s annak minden mozzanata iránt melegen érdeklődő képviselője Karátsón Lajos honvédelmi államtitkár, dr. báró Dániel Tibor főispán és neje mint zászlóanya, Pancsova város képviselőit dr. Radda Ignác polgármester, továbbá dr. Milaszi Kálmán főügyész-helyettes, mint a pancsovai magyar társaskör elnöke és dr. Tráber László s Wolff István vezetése mellett a Pancsovai Magyar Dalkör. A zászlószentelés hivatalos aktusának lezajlása után 350 terítékes bankett volt. Este pedig az ünnepő dalegylet a zászlóanyának szerenádot adott, mely után az összes magyar, német és szerb dalegysületek estélye következett. A Pancsovai Magyar Dalkör teljes precizitással előadott éneke s ennek keretében Gyárfás Károly remek szövege általános tetszést és osztatlan elismerést aratott. Az ünnepet este reggelig való tánc fejezte be.

— **A pancsovai országos vásár.** A m. kir. kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Pancsova városban az 1913 május 8—11-re áthelyeztett, de elmaradt országos vásár helyett folyó évi május 29., 30. és 31-én és június 1-én pótvásár tartassék.

— **Psylander-esték.** A modern Mozi a városi színházban most két érdekes estét fog nyújtani. Ma és holnap este ugyanis Psylander-esték lesznek s a híres mozi színész a „Tetemrehívás” című nagyhatású drámában szerepel. Ezenkívül lesz érdekes kísérő műsor, melyek között bemutásra kerül Drinapoly bevétele is.

— **Agyonszurkált korecsmahós.** — A gyufatartó miatt. Véres verekedés történt tegnaptól mára virradó éjjel Nagybecskereken. Tegnap este éjfél tájban a Jenő főherceg-utcai Radicev Lázár-féle korecsmahós idogált Fazekas István 23 éves nagybecskereki napszámos, aki már régóta híres verekedője volt az éjszakai kiskorecsmahós és a sötétebb régióju éjjeli mulatóhelyeknek. Fazekas István barátai társaságában eleinte csendesen viselkedett, de miután már vagy 17 pohár sört bekebelezett, megjött a kedve. Eközben cigarettára akart gyujtani s mivel az asztalnál nem volt gyufa, átment a szomszéd asztalhoz, ahol őt-hat közöshadseregbeli közkatona ült s az asztal közepéről szó nélkül elkapta a gyufatartót. A katonák felbosszanva az illetlen magaviselet által, rászóltak, hogy tegye vissza a gyufatartót. Fazekas ezt néhány durván odavetett megjegyzés után meg is tette. Viszszavált a helyére, de nagyon megbántva érezte magát, hogy a katonák rászóltak. Nemsokára fizetett és elment. Ekkor a nagyhid alá ment, ahol egy már régebbi rejtékhelyéről vasbotot huzott elő s azzal a nagyhid oszlopai között lesbe állt. Mikor a korecsmahós kijött katonák a hidra értek, Fazekas káromkodva előugrott a katonák

elé. A katonák a hirtelen támadásra kirántották ugyan bajonettjüket, de mire védekezhetek volna, Fazekas egyikőjüket a vasdoronggal melbe vágta s azután futásnak eredt. A katonák azonban számíttva a részeg emberrel való verekedésnek reájuk nézve háramolható következményével, nem üldözték. Fazekas ekkor a katonák elől az izraelita templom mellé futott s ott leskelődött. Miután jó ideig várt, előbújt s a Buza-tér felé vette útját. Alighogy a Buza-térre ért, az általa megtámadott katonák társaságában volt szerb legények, kik csak órá vártak, előugrottak s letépték a földre. A dulakodás közben bieskát rántottak s Fazekast a karján s fején iszonyuan összehasogatták, utána pedig elfutottak. Fazekas jajgatására több arra járó odasietett, majd a rendőrséget értesítve, még az éjjel kivitték a kórházba életveszélyes sérüléseivel, ahol ma a rendőrség kihallgatta. A rendőrség egyben erélyesen nyomoz az ismeretlen szerb legények után, akiknek a személyleírását megadta ugyan Fazekas, de a nevüket nem tudja megmondani.

— **Rejtélyes holttest.** Ujvárról jelentik, hogy ott szombatán reggel a Béga-esatornából egy fiatal női hullát fogtak ki. A hullá nyaka kötény vagy valami más ruhafélével volt körülesavarva. Hogy öngyilkosság vagy gyilkosság esete forog-e fenn, azt a vizsgálat fogja csak kideríthetni. A hullá személyazonosságát eddig nem lehetett megállapítani.

Törvényszék.

— **A zombolyai dráma.** Annak idején megirtuk, hogy Zombolyán Szlamár Károly ottani kalapgyári munkás agyonszurta Treisz János zombolyai gazdalkodót. Szlamár bűnügyét szombaton tárgyalta a nagykikindai esküdtbíró s a tárgyalás adatai a sok részben homályos tényállást a következőkben mutatják:

Treisz János zombolyai gazdalkodó és neje szül. Schamber Margit 1903 május óta éleik házastársi viszonyban. az egyetértés azonban közöttük különösen az utóbbi években nagyon meglazult, amire főként Treisznének Szlamár Károlylyal folytatott viszonya adott okot. Emiatt gyakori lett a civódás egyrészt a házastársak közt, másrészt Szlamár és Treisz közt, sőt az utóbbi, midőn egy éjjel mezejél a mozgósínházból hazafelé tartott és utközben a vádlottal találkozott, ezt arcul is ütötte. Szlamár az eset után vett egy Browning revolvert és azt állandóan magánál tartotta, ám dacára az őt ért inzultusnak, Treisznével ennek öreg eselédje, Martinov Pálné közvetítésével tovább is folyton levelezett.

Folyó évi április 8-án Treisz és Szlamár éjjel 2—3 óra között kávéházból jövet, találkoztak az utcán. Treisz kérdőre vonta Szlamárt az asszony dolga miatt és azt követelte, hogy Szlamár az asszony előtt ismerje be szerelmi viszonyukat. Szlamár tiltakozott e föltevés és kívánság ellen s így civakodva Treisz háza elé értek. Mindketten bementek az udvarba s az ott folytatott civakodásnak három revolverlövés vetett véget. Treisz véresen vánszorgott be a szobába. Szlamár pedig elfutott. Bent a hálószobában a férfi hörgésére fölébredt az asszony, eselédjét orvosért küldte, majd ő is utána futott. Ez alatt Szlamár kíváncsiságtól üzve, visszatért Treiszékhöz s ott a már ágyba fektetett Treisz körül nem találván senkit, a vérben fetregő emberre még kétszer rálőtt. Az elősiető orvos már nem tudott segíteni, Treisz rövid kinlódás után meghalt.

A főtárgyaláson a vádlott is így adta elő a történeteket, de azzal védekezik, hogy Treisz őt késsel megtámadta s így önvédelemből cselekedett.

A tanuképp kihallgatott Treiszné vádlott javára vallott, előadván, hogy férje a tragikus éjszakát megelőző estén egy nagy kést mutatott és mielőtt a kávéházba ment, azt mondotta neki:

— Jól nézz meg, mert nem tudom, látsz-e még valaha. Ezt a nagy kést, amiről Treiszné beszélt, meg is találták a csendőrök a helyszínén, egy vértócsában. Azonban ezt a kést a zombolyai járásörmester vallomása szerint szemmel láthatólag később tették a vértócsába, mert markolatának és pengéjének felső lapja egészen tiszta volt.

A védelem Szlamár elmeállapotának megfigyelése céljából a tárgyalás elnapolását kérte, a bíróság azonban e kérelem teljesítését megtagadta.

Az esküdtek Szlamárt szándékos emberölés büntetében bűnösnek mondták ki mire a bíróság vádlottat 10 évi fegyház büntetésre ítélte. Védő ez ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be.

TÁVIRATOK.

A balkáni helyzet.

A béketárgyalások. — A bolgár—szerb konfliktus. — Görög—szerb titkos egyezség. — Török zavarok. — A tőzsde.

Budapest, máj. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A balkáni béke ügye annyiban előbbre jutott, hogy immár az összes békedelegátusok Londonban vannak s hónap tanácskozásra ülnek össze s velük egyidejűleg újból összeül a londoni reunio is. A bolgár—szerb konfliktus ügye még mindig nincs azonban tisztázva, s a szövetségesek közt általában nem a legjobb az egyetértés. A béke megkötése pedig Törökországra nézve különösen fontos volna, mert a belső helyzet ott is igen zavaros.

Mai jelentéseink a következők:

A béketárgyalások.

Budapest, máj. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, tegnap az összes békedelegátusok odaérkeztek s holnap megkezdik tanácskozásait. Ugyancsak holnap ül össze újból a reunio is.

A bolgár—szerb konfliktus.

Budapest, máj. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: A bolgár távirati ügynökség megcáfolja azokat a híreket, hogy a bolgár kormány a szerződés megváltoztatásáról tárgyalna Szerbiával s hogy hajlandó volna lemondani a déli zónában meghódított területekről. Bulgária ezt a meghódított területet nem engedi át Szerbiának.

Görög—szerb titkos egyezség.

Budapest, máj. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szófiából sürgönyzik, a bolgár kormánynak tudomása van arról, hogy Görögország és Szerbia titkos egyezséget kötöttek egymás közt Bulgária rovására.

Török zavarok.

Budapest, máj. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból sürgönyzik: Aguk pasa a csatáldzsai hadsereg fővezére több magasrangú katonatisztet letartóztatott, mert kiderült róluk, hogy összeesküvést szöttek a kormány ellen.

A londoni Daily Chronicle pedig arról ad hírt, hogy Aguk pasa 46 napi fogságra ítélte Enver beyt, mert a tilalom ellenére politizált. Mahmut Sefket pasa táviratalilag megsemmisítette az ítéletet, Aguk pasa azonban kijelentette, hogy az ő fölébvalója Izet pasa s csak az ő rendelkezéseit respektálja.

Budapest, máj. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, Mahmut Sefket pasa nagyvezér a napokban felkereste Abdul Hamid exszultánt s arra kérte segítse ki Törökországot szorongatott pénzügyi helyzetéből olyképp, hogy ismeretlen helyen levő vagyonyából adjon nagyobb kölcsönt.

A tőzsde.

Budapest, máj. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama

a következő volt: Magyar Hitel 825, Osztrák Hitel 627, Koronajáradék 82.30, Jelzalog Hitelbank 433, Leszámitoló Bank 518, Hazai Bank 287, Magyar Bank 565, Rimamurányi 717.50, Salgótarjáni 770.50, Közuti Vasut 653.50, Villamos Vasut 373.

A honvédelmi miniszter Bécsben.

Budapest, máj. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Hazai Samu honvédelmi miniszter ma odaérkezett.

Perczel Dezső meghalt.

Budapest, máj. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bonyhádról sürgönyzik, Perczel Dezső a nemzeti munkapárt volt elnöke, egykori belügyminiszter és képviselőházi elnök, vasárnap reggel 7 órakor bonyhádi kastélyában meghalt. Halála széles körben kelt részvétet s a nemzeti munkapárt halála alkalmából ma este értekezletet tart. Perczel Dezső temetésén képviselve lesz a munkapárt s a képviselőház is, amelynek küldöttségét Beöthy Pál alelnök vezeti. A temetésen a gyászbeszédet K h u e n-H é d e r v á r y Károly gróf, a nemzeti munkapárt mostani elnöke mondja.

Korányi Frigyes halála.

Budapest, máj. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyar orvostudományt súlyos gyász érte. Korányi Frigyes báró egyetemi tanár, az európai híres belgyógyász és orvostudós ma délben 85 éves korában Budapesten meghalt. Ő volt a budapesti belgyógyászati klinika megalapítója, ahol áldásos munkát fejtett ki. A királyi kegy is sokszor elismerte kitűnő tevékenységét s több kitüntetésben részesítette s legutóbb bárói rangra emelte. Óriási tevékenységet fejtett ki Korányi az orvostudományi irodalom terén is s művei az egész külföldön méltó elismerésben részesültek.

A pozsonyi tüzvéz.

Budapest, máj. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Pozsonyból sürgönyzik, az ott szombaton pusztított óriási tüzvéz 79 házat pusztított el s három ezer embert tett hajléktalanná. A kár ötmillió korona. A segítő akció teljes erővel folyik s a király 20 ezer koronát, a kormány pedig 10 ezer korona segínyt utalványozott ki a tűz folytán inségbe jutott embereknek. A tüzvéz alkalmából Stürgkh gróf osztrák miniszterelnök meleg hangú részvétőtáviratot intézett Lukács László miniszterelnökhöz.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (májusra)	10.74
Buza (októberre)	11.45
Rozs (októberre)	9.61
Zab (októberre)	8.51
Tengeri (májusra)	7.81
Tengeri (júliusra)	7.83

Nyíltér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Értesítés.

A nagybecskereki Temetkezési Egylet 1913. évi április hó 7-ikén tartott választmányi ülésének határozatából kifolyólag ezton teszi közhírré, hogy néhai Palánkai Paulina halálozási jutalékát, miután nevezettnek 1792/18783. sz. tagsági könyve elveszett, ha 6 hónapon belül a fent megjelölt számú tagsági könyvvel a jutalék felvételére más nem jelentkeznek, az elhunytnak a felvétellel jelentkezett nővérének fogja kifizetni.

Az Igazgatóság.

220—3.1

Torontálvármegye alispánjától.
12153—1913. szám. 219—3.1

Árlejtési hirdetmény.

Az 1913. évi 8570. számú árlejtési hirdetményre beérkezett ajánlatokat a zombolyai, nagyikindai és a törökbecsei köz-kórházak részére szállítandó famennyiség tekintetében el nem fogadtam, ennél fogva új árlejtést írok ki.

A most említett kórházak 1913—14. évi faszükségletének szállítására vállalkozni kívánókat felhívom, hogy zárt, lepecsételt ajánlataikat f. évi május hó 31-ének d. e. 12 órájáig hivatalomnál nyújtsák be.

Az elkészített, távirati, szabálytalan és utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. A beérkezett ajánlatok folyó évi május hó 31-én déli fél 1 órakor fognak bizottságilag felbontatni, melynél ajánlattevők vagy megbízottjaik jelen lehetnek.

A kiírt tüzelőanyagra egészében és részleteiben tehető ajánlat.

Csak szabályszerűen lezárt, lepecsételt ajánlatok vétetnek figyelembe.

Az ajánlat borítékára reávezetendő a következő záradék:

„Ajánlat a 12153—1913. sz. a. faszállítás tárgyában.”

Bánatpénzül az ajánlati összeg 5%-a készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letendő a nagybecskereki m. kir. adóhivatalnál és a letéti nyugta az ajánlathoz esatolandó.

Az ajánlat egységárak mellett teendő és pedig alternative a kórházba való befuvarozás költségeivel és anélkül.

Ajánlattevők végleges döntésig ajánlataikkal kötelezettségben maradnak, magának azonban fentartom a szabad választás, esetleg új árlejtés kiírásának jogát. Szállítási határidő a megbízástól számított 6 hét. Az átvételt a kórházi gondnok eszközözi.

Az ajánlat 1 koronás bélyeggel látható el.

A szállítandó famennyiség a következő:

1. a nagyikindai köz-kórház részére 12 wagon I. rendű bükkhasábfa;
2. a zombolyai köz-kórház részére 20 wagon I. rendű bükkhasábfa;
3. a törökbecsei köz-kórház részére 4 wagon I. rendű bükkhasábfa.

Az ajánlat az illető vasuti állomásig és a kórházba való befuvarozási kötelezettség mellett teendő.

Nagybecskerek, 1913 május 10.

Jankó, alispán.

Ujozora község előljárárságától.

1884—1913. szám.

215—2.2

Árverési hirdetmény.

Közhírré tételük, hogy az ujozorai határra mintegy 14.750 holdnyi területre kiterjedő vadászati jog folyó évi május hó 29-én d. e. 9 órakor tartandó nyilvános szóbeli árverésen 6 évre bérbe fog adatni. Az árverési feltételek a községjegyzői irodában betekintheők.

Ujozora, 1913 május 14.

Községi előljárárság.

1481—26.6

Aki mindennap következetesen használja az Odolt, az mai ismereteink szerint az elképzelhető legjobb száj- és fogápolást gyakorolja.

Ára: nagy üveg 2.— k, kis üveg 1.20 k.

Szenzációs olcsó árak!

10.000 pár cipő elárusítottik, amíg

137-57.45

a készlet tart, aluljegyzett legolcsóbb árakon.

Férfi cipők:

	Ezelőtt korona	Most korona
1 pár erős strapa bőrcipő	8 —	6 50
1 pár finom box vagy R. chevro, füzös vagy gombos magas	11 —	7 50
1 pár prima box-kalf vagy prima chevro, füzös v. gombos magas	15 —	9 —
1 pár filz comode (reggeli) a legpompásabb színekben	3 —	1 60

Női cipők:

1 pár finom R. chevro vagy R. box, magas füzös vagy gombos	11 —	7 —
1 pár prima chevro v. prima box-kalf magas füzös vagy gombos	14 —	9 —
1 pár legdivatossabb lakcipő nagy esattal és szalaggal	9 —	5 —
1 pár finom R. chevro félcipő, gombos vagy füzös	7 30	6 —
1 pár filz comode (reggeli) cipő a legdivatossabb színekben	3 —	1 60

Gyermek cipőcske:

1 pár tartós, magas bőrcipő füzös vagy gombos 20., 21. és 22. nagyságban	3 —	1 70
--	-----	------

Nagyobb gyermekcipők szintén esodálatraméltó olcsó áron kaphatók.

Minden fazonu és kivitelü rámásvarrott férfi- és női cipők, valamint könnyü belülvarrott női cipők meglepő olcsó árakon szerezhetők be.

A meg nem telelő cipők a legszívesebben kicseréljük.
Levélbeli megrendelések a leggyorsabban eszközölhetnek

Benó Testvéreknél ezelőtt Kokits A. F.

rövid-, divat-, játék- és cipőáruraktár — a „Pillangóhoz” — Nagybecskerek.

Ragadja meg mindenki az alkalmat és szerezze be cipőszükségletét, amíg a készlet tart, mert olcsó vásárlásról van szó.

Magyarcsérnye község előjáróságától.

Árlejtési hirdetmény.

Magyarcsérnye községe egy óvenői lakas, kisdudóvoda és egy iskolai tanterem építéset óhajítja 24.712 korona 27 fillér kikiáltási árral építtetni

Felhívtnak ennek folytán árlejtetni szándékoztok, hogy zárt ajánlataikat a kikiáltási ár 10%-ával, vagyis 2471 korona 23 fillér bánatpénzzel, vagy hasonértékű óvadékképes érték-papirokkal felszerelve a községi előjáróságnál május hó 29-ig annál inkább beadni el ne mulasszák, mert később beérkezők figyelembe nem vétetnek.

Az építési tervek, költségvetés és feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órákban betekintheők.

Az árlejtés folyó évi június hó 7-én d. e. 9 órakor fog megtartatni

Magyarcsérnye, 1913 évi május hó 16-án.

Adám Sandor,
jegyző.

221-21

Frank József,
bíró.

211-33

Torontálvármegye alispánja.
14048-1913. szám.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törvényhatóságánál üresedésben levő 2 (kettő) központi irodasegéd-tiszti állásra a pályázatot meghirdetem.

Felhívom pályázni szándékoztok, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket folyó évi június hó 20-ig nyujtsák be.

Az igazolványos altisztekre az 1873. évi II. t.-cikkben foglaltak mérvadóak

Az irodasegéd-tisztek kezdő fizetése 1400 korona (XI. fizetési osztály, III. fok) és a megállapított lakbér.

Nagybecskerek, 1913. évi május hó 9-én.
Jankó s. k., alispán.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

Boreladás.

Benke Nándornál

Kiskundorozsma,

50 hl. saját termésű bor eladó.

218-22

Torontálvármegye alispánjától.

14047-1913. szám

213-33

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törvényhatóságánál nyugdíjazás folytán üresedésben levő banlaki járási orvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek

Felhívom pályázni szándékoztok, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket a vármegye főispánjához címezve hozzám folyó évi június hó 15-ig nyujtsák be

A járási orvos kezdőfizetése 2000 korona (X. fizetési osztály, III. fok), 360 korona lakbér és 600 korona utiatalány.

Kelt Nagybecskereken, 1913 évi május hó 9-én.

Jankó s. k., alispán.

Eisenstädter S. és Társai divatháza
leltári occasiót rendez,
mely folyó évi június hó 1-ig tart.

Eladásra kerülnek: grenadinok, bluzkelmék, szövet- és selyemárúk mélyen leszállított árakon.

Maradékok félárban.

Prima minőségű damaszt szövésű nagy szalvéta darabja 44 fillér, hozzáillő ugyanilyen abrosz 140×140 cm darabja 1 95 korona, 140×200 cm abrosz 3 — korona. Dessert-szalvéta 50×50 cm darabja 28 fill. Dessert-szalvéta 35×35 cm darabja 20 fill.

122-245

Messalin-selyem 2 — kor. helyett 1 20 kor. Messalin-selyem 2 80 kor. helyett 1 80 kor. a raktáron levő színekben.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.